

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 Oslo

Vår dato 06.09.2011
Deres dato 12.07.2011
Vår referanse DRV
Deres referanse 201102503-
1/EDO

NHOs høringsvar - Europakommisjonens forslag til nye regler om europeisk standardisering

Standarder spiller en viktig rolle i europeisk og internasjonal handel. Næringslivets Hovedorganisasjon slutter seg derfor til visjonen om at europeiske standarder skal bidra til økt vekst og sysselsetting i Europa 2020-strategien. I dette høringsvaret kommenterer vi først de overordnede prinsippene for standardisering kontra lovgivning, så de fire hovedelementene i forslag til ny forordning, og til sist andre viktige momenter av både praktisk og prinsipiell art.

Det europeiske standardiseringssystemet har vært en suksess, og i arbeidet med en effektivisering av systemet er det viktig å beholde de styrker dette systemet har, og ikke legge opp til grunnleggende endringer, som medfører økt byråkrati eller administrative byrder for bedriftene. Det må alltid sees hen til at standarder er frivillige, og at prinsippet om åpenhet ivaretas. Standarder er et markedsverktøy og ikke et reguleringsinstrument og det er sentralt at det i hovedsak er markedsbehov som skal initiere nye standarder, uavhengig om det er for tjenester eller produkter.

Standarder basert på europeisk lovgivning (Ny metode), såkalte harmoniserte standarder, utgjør ca 20 % av alle standarder som utvikles. Næringslivet ønsker en utvidelse av bruken av Ny Metode til også å dekke områder som klima, miljø, ressursbruk etc., så lenge forskjellen mellom lovregulering og standarder ikke blir uklar. Det bør skjelnes klart mellom lovgivning, som skal håndheves, og standarder som et frivillig redskap, som skal benyttes til å vise overensstemmelse med lovgivning. De som utvikler standarder kan ikke påta seg lovgivernes oppgaver. Balansen mellom de ulike interesser i samfunnet er lovgivers ansvar, standardiseringsarbeidet er i stor grad av teknisk art.

Tjenestestandarder

NHO støtter utvikling av standarder i tjenestesektoren, under forutsetning av at slike standarder utvikles på bakgrunn av markedets behov.

Bedre involvering av små og mellomstore bedrifter og andre samfunnsaktører i standardiseringsprosessene

Kommisjonens forslag har som målsetning å sikre deltagelse fra alle interessegrupper (SMB, forbrukere, miljøorganisasjoner og organisasjoner som skal ivareta sosiale interesser) i utarbeidelsen av standarder. Det er viktig, men ikke gjennom å pålegge de europeiske

standardiseringsorganisasjonene å sikre slik universal deltagelse – slik Kommisjonen gjør i artikkel 5.1 og 5.2.

For det første vil det være umulig for de europeiske standardiseringsorganisasjonene å "sikre" ("ensure") en "passende" ("appropriate") representasjon slik det nedfelles i ovennevnte artikkel. Her bør ordlyden endres, for eksempel "legge til rette for" en "passende representasjon, når det er relevant."

For det andre er standardiseringsarbeidet allerede i dag åpent for alle som har interesse i arbeidet. Denne åpenheten kan ikke og skal ikke erstattes av en plikt, slik det kan se ut som om Kommisjonens forslag gjør – det vil stride mot intensjonene om frivillighet, og vil ikke hjelpe på den egentlige årsaken til manglende deltagelse: mangel på kompetanse (teknisk og språkmessig) på det angjeldende området, mangel på tid, høye kostnader etc.

Den beste måten å sørge for videst mulig deltagelse i utvikling av europeiske standarder er å tilrettelegge for dette på nasjonalt nivå, dvs. at alle interessegrupper er representert i arbeidet gjennom deltagelse i nasjonale speilkomiteer. I tillegg vil det være viktig med informasjon, kompetanseheving og ressursmessig støtte.

Annex III gir en oversikt over "Europeiske interesseorganisasjoner" som vil kunne gis finansiell støtte ifm deltagelse i standardiseringsarbeidet. Det stilles noen formelle krav til disse organisasjoners representativitet, og det er fornuftig. Vi savner imidlertid et krav om kvalitet og teknisk kompetanse innenfor de områder angjeldende standard skal benyttes. Det som er vesentlig er at en standardiseringskomité sammensettes ut fra hvem som skal benytte standarden og hvilken rolle den har i samfunnsmessig sammenheng.

I tillegg bør det fokuseres mer på myndighetenes deltagelse i standardiseringsarbeidet. De nasjonale myndigheter kan være med på å sikre nettopp samfunnsinteressene, i tillegg til at økt myndighetsdeltagelse i utviklingen av standarder i større grad vil hindre at de på et senere tidspunkt protesterer mot en standards kvalitet.

Bruk av IKT-standarder utviklet av globale fora og konsortier

Økt bruk av standarder og tekniske spesifikasjoner fra globale fora og konsortier vil være en mulig vei å gå, spesielt på IKT-området. Dette bør imidlertid være unntaket og ikke regelen. Hensikten bør fortsatt være at relevante standarder utarbeides innenfor det formelle systemet som har vist sin styrke.

Reduksjon av tiden det tar å utvikle en standard

Det er behov for en effektivisering av standardiseringsarbeidet, og iverksette tiltak som kan korte ned på tiden det tar å utvikle en standard. Det er viktig at standarder er til rådighet når det er behov for dem. Dette gjelder spesielt på IKT-området. NHO støtter derfor forslag som kan bidra til en fortgang i arbeidet under forutsetning av at bred deltagelse og kvalitet ivaretas. Det forutsetter en målrettet innsats fra alle aktører og økt bruk av elektroniske verktøy i utviklingsperioden. Mulighet for å benytte kun ett språk (engelsk), i alle fall i prosessen frem til forslag til standard foreligger, vil også kunne bidra til raskere utvikling av europeiske standarder.

Andre viktige momenter

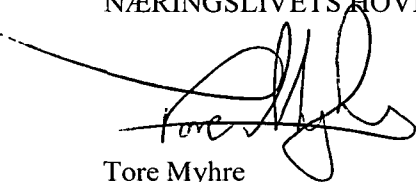
NHO støtter forslaget om at Kommisjonen utarbeider et årlig arbeidsprogram, som vil gi en oversikt over planlagte mandater. Dette skal skje etter en bred høring blant relevante interessegrupper. For å sikre bred kontakt til både representanter for myndigheter og de ulike interessegrupper foreslår Dansk Industri at det opprettes en "Stakeholder forum".

Representantene i et slikt forum skal sammensettes bredt for å tilgodese alle interessenter, ikke kun de organisasjoner som Kommisjonen finansierer (iht Annex III). NHO støtter forslaget fra Dansk Industri.

Når det gjelder mandater støtter vi ikke at Kommisjonen skal gi mandat til utarbeidelse av såkalte "standardiseringsprodukter" ("standardisation deliverables"). Dette fordi kjennetegnet for slike produkter er nettopp at de ikke lever opp til kravene om bred deltagelse og bred offentlig høring.

Artikkel 11 lister aktiviteter der Kommisjonen kan yte finansielle støtte til de europeiske standardiseringsorganisasjonene. I artikkelens punkt 1.e nevnes oversettelse av standarder som utarbeides til støtte for EUs politikk og lovgivning, til "EUs offisielle språk" og i visse tilfeller til "andre språk enn de offisielle EU-språkene". Dette bør norske myndigheter merke seg.

Med vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Tore Myhre
Avdelingsdirektør Innovasjon og Næringsutvikling